

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PAMFLET

26484

v. 48. 1831.

26484

I 15

VERSPREIDE

VADERLANDSCHE STUKJES.

Verspreide

VADERLANDSCHE STUKJES,

BIJEENVERZAMELD EN UITGEGEVEN

TEN VOORDEELE VAN DE

Gehwelsten EN Achtergeblevene

BETREKKINGEN

DER

GESNEUVELDEN,

**IN DEN ROEMRIJKEN TIENDAAGSCHEN
VELDTOGT**

TEGEN

Belgie.

In Augustus 1831.

**TE ZAANDIJK BIJ
J. HEYNIS Tsz.**

1831.

AAN MIJNE LANDGENOOTEN.

Zietdaar! eenige verspreide vaderlandsche stukjes, bijeengezameld en eerbiedig gebragt op het altaar, waarop ieder Nederlander zoo volgaarne offert, vooral wanneer het rookt voor die braven, die in den heiligen strijd, voor het dierbaar Vaderland en den Koning zijn verminkt, of bij eenen eervollen dood, betrekkingen hebben achtergelaten, die volle regt en aanspraak hebben op onzen bijstand!

Dit weinige, vertrouw ik, is genoeg voor hen, die uit loffelijke zucht om hun penningske bij te dragen, deze weinige bladen koopen, vlug inzien en bij de overige stukjes nederleggen, welke dezer dagen tot dat doel het licht zien.

Diegenen echter, welke met een kunstkeurig oog dezelve in handen nemen, en er het uitcloveisel in verwachten, van eene oorspronkelijke dichtader; aan wier onnavolgbare toonen, ik welligt de ontgloeijing te danken heb, zoo het mij gelukt is, hier of daar, mijn warm gevoel op het koude papier over te brengen, voor dezen zijn de volgende regelen van den eenigen BILDERDYK:

— » *Febus zonen!*

- » *Vergeeft mij, ach! kruipende aan den bergvoet van*
- » *(Parnas,*
- » *Staar ik uw steile vlugt, door 's hemels brandende as,*
- » *Met starende oogen na, mij zelf tot u te heffen,*
- » *Kan ik niet, maar mijn borst kan uw gevoel beseffen,*
- » *Kan met u gloeien, met u siddren, met u slaan,*
- » *En zich verliezen in de onmeetbren oceaan,*
- » *Waar hemelstarren, zich als druppelen in ontwinden!"*

Maar de Kunstregters? . . . bij de gemoedelijke betuiging, dat geen schitteringszucht, veel minder om als Dichter op te treden, de drijfveren zijn, tot deze belangelooze uitgave, laat ik voor deze de naïve regelen van bovengenoemden Dichter, ten slotte volgen:

- » *Wil de maat niet altijd vloeijen,*
- » *Mist de zin zoms samenhang,*
- » *Geeft den min bedreven zanger,*
- » *Toch geen ondank voor zijn zang;*
- » *Volgt de wet der Arabieren:*
- » *Wast uw voorhoofd, wast uw hand,*
- » *En ontbreekt u vloeibaar water,*
- » *Maak gebruik van 't drooge zand."*

Ik vermag deze voorafpraak niet te sluiten, zonder loffelijke vermelding van de welwillendheid des Heeren J. HEYNIS TSZ. te Zaandijk, welke als drukker, geheel belangeloos, ook zijne drukpers enz. heeft willen dienstbaar maken, tot mijn doel; » want ook zij,» schreef zijnEd. mij, » hebben » hun leven voor MIJ gewaagd.» — En nu niets meer, dan eene hartelijke zucht voor het dierbaar Vaderland en onzen geëerbiedigden Koning.

1831.

J. DAANE.

AAN DE

NEDERLANDERS.

In September 1830.

» Men kome als eerlijk man,
» voor zijn gevoelens uit!»

TEN KATE.

Waakt op, regtschappen Nederlanders!

En sluit den kring om Nassau's troon;
Verplet die vuige tegenstanders!

Die God en eer en plicht ten hoon,
Baldadig met de wetten spotten . . . .

Vernielt ze, waar ze zamenrotten,

En strooit langs 't oppervlak der aard,
Ten aas van roofgediert' en honden,
Hun beend'ren, half vermaald, geschonden,
Als laatste lijk- noch eerdienst waard!

Verwaten Belgen, *Brusselaren!*

Spreekt, loont gij dus uws Vorsten gunst?

Die schutsheer van uw hooge altaren,

Van uw fabrieken, van uw kunst,

Die, steeds door nieuwe gunstbewijzen,
Uit stulpen deed paleizen rijzen,
En meer dan vader zelfs vermag
Ten koste van zijne and're kind'ren,
Bij u, dra de armoë deed vermindren
En welvaart schiep bij ieder' dag!

Zegt, staaft gij dus uw dure eeden?
Zegt, houdt gij dus uw Koning woord?
De grondwet met den voet te treden,
Wat fielten bovenal bekoort,
En wat ondankbren kan vermaken,
Met helsche logens uit te braken,
En, schendig met geslepen staal,
Het Hoog Bestuur naar 't hart te steken,
Dat is, bij eed en wet verbreken,
Uw doel, uw leus, uw oproertaal!

Maar weet, er waakt een Opperregter!
Die d' aardbol op zijn ving'ren draagt;
Hij, 's werelds lot- en pleitbeslechter!
Wiens hand ook *Nassau's* zetel schraagt,
Hij waakt en ziet uwe euvel daden,
Hij ziet u schande op schande laden,
En tergend dwingen bij uw' Vorst!
Hij ziet het, en . . . . zijn bliksemflitsen,
Zijn vaardig om het brein te splitsen,
Dat al die gruwlen smeden dorst!

Dan zullen uwe ondankbre honden —
Uw POTTER en uw TIELEMANS!
En wie zich met hen zaâm verbonden,
Belagers van des Konings glans,
En 't helgebroed der *Loyalisten*,
Die nu hun duivlen-vonden kwisten,
En oproer kraaijen onder 't volk;
Die nu, hunn' staat en stand onteeren —
U de aard van hunne *grieven* leeren,
En 't doel van hunne tong en dolk!

Komt, komt dan echte Nederlanders!
Komt! scharen we ons om *Nassau's* troon,
In spijt der Belgsche tegenstanders!
Dien Vorst onwaard, onwaard zijn' Zoon!
Laat vrij hun klaauw·langs alle kanten,
Hun kleuren en hun vlaggen planten;
Geweld en *oproer* houdt nooit stand!
Bij ons, hoe 't Belgisch rot moog woeden,
Bij ons, in voor- of tegenspoeden,
Is 't eeuwig, VORST EN VADERLAND!

WAPENKREET

AAN DE

NEDERLANDERS.

den 29ⁿ van Herfstmaand 1830.

« » De krijgsklaroen gestoken!
— » 't Vaderland, de hemel daagt ons op!''—

BILDERDYK.

Te wapen! nu of nooit, *te wapen!*
Neêrlands volk, dien naam nog waard,
De hel, in *Brussels* wal aan 't gapen,
En hong'rend naar den buit der aard,
Dreigt, met duizend helsche spoken,
Uit d' afgrond grijnzend opgebroken,
Het Koning trouwe Nederland!
Te wapen! God en Vorst getrouwen!
Te wapen! wat kan waap'nen houwen,
's Konings woning staat in brand!

Te wapen! wakkre Nederlanders!
Vliegt, waar het perk der eer u wacht
Toont, toont de Belgsche tegenstanders,
Hoe gij het *oproer* fier veracht;
Verplet, vernielt bij 't kogels braken,
Als uw mortieren dond'rend kraken,

Wat leven heeft, in *Brussels* wal!
Niet sparen, neen! eer 't is te spade,
Neen, geen vergifnis! geen genade!
Nu onherroep'lijk « *Brussel val!* »

Roeit uit, van uit den rang der steden,
Die stad, der braven blik onwaard!
Waar wet en eer met voet getreden,
Zich 't vuigste, met het laagste paart;
Waar *afval*, *list* en *oproerkreten*,
Zich het ondenkbare zelfs vermeten,
En lager nog, meer snood en fel
Dan duivlen, die afvallig waren,
Die duivlen, de afval schaamte sparen,
Als meer dan zij nog, *kroost der hel!*

Op, op, te wapen! kroost dier moeders,
Dat ons SCHAFF'LAARS heeft gebaard,
Dat RUITERS had tot staatsbehoeders,
Nassau's huis en afkomst waard!
Op, op, te wapen! FREDRIKS stander,
Zij thans voor ieder' Nederlander,
Het middelpunt van roem en eer!
Van *Brussel* moet de naam slechts blijven.
Opdat we in 's lands geschiedrol schrijven,
« *Dat muiters broeiness is niet meer!* »

EXTEMPORE

Na het lezen van de buiten-
gewone Staats-Courant van
29 September 1830.

HAARLEMS

SCHUTTERS LIED.

WIJS: *Wien Neêrlands bloed enz.*

Op, mannen! op! het uur is daar,
Dat *burgertrouw* en *pligt*,
Ons roept voor haardstede en altaar
In 't hagch'lijkst tijdgewricht!
Wie kan, grijp' nu de wapens aan
Voor de eer van 't Vaderland,
Wie kan, treedt nu op de eerebaan,
Van 't roemrijk Nederland!

Ons *Haarlem*, blonk sinds eeuwen her,
Met onverdoofb'ren glans,
Gelijk de held're avondster,
Aan Neêrlands gloriëtrans!
Dat tuigen jaren voor en na,
Van *moed*, *beleid* en *trouw*,
In HASSELAAR (*) en RIPPERDA!
En menig wakkre vrouw!

(*) PIETER DIRKZOOH HASSELAAR, de beroemde Vaandrig. (Zie de Drossaard HOOFFT in zijne hem eigene taal over deze Vaandrig.) •

Op, mannen! op! het zelfde bloed,
Zoo trouw aan *Nassaus* stam,
Gloeit immers nog in ons gemoed,
Met de eigen heldenvlam!
Oranje zij en blij' de leus,
Die ons te zaâm verbindt,
Geen and're kleur, geen and're keus,
Worde ooit door ons bemind!

Op, mannen! op! 't is 's *Konings* woord,
't Is 's *Konings* woord en stem
Die dringend ons door de ooren boort,
Met alle kracht en klem!
't Is *Nassau*, die den *wapenkreet*,
Met luid trompetgeschal,
Doet hooren, bij het nad'rend leed,
In *Haarlems* trouwen wal!

Komt, voorwaarts mannen! voort ten strijd,
Naar 't leger leidt de togt;
Wij zijn aan de ed'le zaak gewijd
Waar 't voorgeslacht voor vocht!
Geen liefde die niet wijkt en zwicht
Voor *burgertrouw* en *eer*!
Zij maakt de zwaarste lasten ligt,
En vormt een heldenheer!

Komt, voorwaarts mannen! op! naar 't veld!
Voor 't blijvend huisgezin,
Zorgt burgertrouw, met goed en geld,
In wijze vadermin!
Komt, voorwaarts! nu het leger wenkt,
Toone ieder wat het zij,
Als *Haarlem*, hare zonen schenkt
Aan Neêrlands heldenrij!

October 1850.

LIED

VOOR DE VRIJWILLIGE

NOORDHOLLANDSCHE JAGERS.

(WIJS: *Auf, auf ihr Bruder
und seydt stark.*

SCHUBART.

Op, op nu Jagers! 't geldt den grond,
De plek ons dier en waard!
Waar eens ons schomm'lend wiegbed stond,
't Geldt, broeders! de ons zoo dierb'ren grond
De schoonste plek der aard!

Oud-Holland, wordt door 't muitend rot,
Bedreigd met vuig gebroed;
Komt, branden we in ons wisse schot,
Dat eervergeten muiersrot,
Het lood door merg en bloed!

In ons moet ieder muiteling,
Een straffende almagt zien,
Wiens blik, 'den Belgische aterling,
Als de aard' onwaarden doemeling
Doet naar den afgrond vlien!

Op, op dan broeders! de eed gestand!
Die uw verknochtheid bood,
De hoorn schalt langs allen kant,
En roept ons op, voor 't Vaderland,
Bij 't klimmen van den nood!

Komt, toonen we aan het groot heeal,
In helder klaren dag,
Wat in het veld, in schans of wal,
Bij 't ons geliefd muzijkgeschal,
Een jagerkorps vermag!

Noord-Holland, heeft haar roem en eer,
Aan onze buks vertrouwt,
Wij geven *moed* en *trouw* haar weêr,
En zweeren dat haar nooit deze eer,
Om onzent wille rouwt!

Vaartwel! al wie ons dierbaar zijt,
Noord-Holland! KENAU's stad!
Wij gaan, aan de ed'le zaak gewijd,
En haken vurig naar den strijd,
Voor *Vorst* en *bakermat!*

November 1830.

HULDE.

TOEGEZONGEN AAN DEN WELEDEL GEBOREN HEER

C. SANDENBERGH MATTHIESSEN;

HEER VAN *PETTEN* EN *NOLMERBAN*,

JAGER BIJ HET KORPS VRIJWILLIGE NOORD-
HOLLANDSCHE JAGERS,

BIJ ZIJNED: BENOEMING TOT RIDDER VAN DEN

NEDERLANDSCHEN LEEUW.

Hem breng 'k zoo gaarn mijn kunst'loos lied,
Die, wen de staatsorkanen loeijen,
Zijn' wettig' Vorst, den boezem biedt,
En moet het zijn, zijn bloed laat vloeijen;
Maar, dien vereer ik, dubbel hoog,
Die bij zijn goed, ook bloed en leven,
En wat men 't dierbaarst off'ren moog,
Vrijwillig ziet ten beste geven,
Hem, wien geen offer valt te zwaar,
Voor Vorst en haardstede en altaar!

Vergun mij, schoon van u gescheiden,
Zoo door geboorte als rang en stand,
Eén, één gevoel bezielt ons beiden,
De liefde voor het Vaderland!

Vergun mij, u van verr' de klanken,
('k Beken 't, te zwak een maatgeluid
Helaas! te flauwe dichtvuurspranken,
    (Waarin het zangrig hart zich uit!)
Te wijden, van mijn Hollandsch lied,
Dat *trouw* en *moed* zijn hulde biedt.

Neen, geen besluit, hoe edelaardig,
    Was ooit van Vader WILLEMS hand,
Zoo glansrijk, billijk, als regtvaardig,
    Zoo eervol voor het Vaderland,
Dan dat u rangschikt bij die ridd'ren
    Die, steeds getrouw aan Neêrlands Leeuw,
Zijn schenners voor hun moed doen siddren,
    En vlugten voor zijn' wapenschreeuw.
Gij siert met regt, dat roemrijk tal,
Dat steeds zijn' tuin verdeed'gen zal.

Maar, meer nog dan het ridderteeken,
    't Waardig sieraad uwer borst,
    U geschonken door uw' Vorst,
Zal *Petten*, luide van u spreken,
    Als 't eenmaal aan het nageslacht,
    Wat ge aan het land ten offer bragt,
    Verhaalt, en 't luist'rend kroost bezielt,
    Dat voor uw standbeeld nederknielt! . . . .
Wat zeg ik? . . . . Neen! geen Heerlijkheden,
Waar gij bemind en aangebeden,

In aller harten leeft en woont,
Bepaalt de grens van uwe glorie;
Neen! oud Neêrlands volkshistorie,
Zoo lang de Leeuw zijn pijlen toont,
Zal aan Euroop een toonbeeld geven,
Hoe gij voor 't Vaderland, het leven,
Uw goed en bloed ten beste gaf,
Voor Vader WILLEM's koningsstaf! . . . .

Ruisch ô mijn zang! en breng uit *Haarlem's* bloemrijke
(oorden,
Zoo gij den Ridder in het Belgisch land ontmoet,
Hem, heet ten strijd', aan *Maas* of, *Demer's* groene
(boorden,
Mijn eerbied, mijne hulde, en Vaderlandschen groet;
Meld, meld hem, ô mijn zang! hoe onze boezems blaken,
En juichen nu de Vorst, die *trouw* en *moed* beloont,
Voor de oogen van zijn volk, dat loon ook wil volmaken,
En met het Leeuwenkruis MATTHIESENS boezem kroont!

3 Augustus 1831.

VOLKSGBED.

Den 14 Augustus 1831.

» Al wat gij den Vader bidden zal in
» mijnen naam, zal hij u geven.» —

JEZUS.

ô Gij die hooger woont, dan waar de donder rolt,
Van wien een enkle blik, 't heeal met licht vervult,
Voor wien het vorstelijk goud, en hermelijn en staf,
Geen meerder waarde heeft dan 't ligt verstuijbre kaf,
Dat dwarrelt langs het veld, voor de adem van het Noord!
ô Schepper! die uit *niets* dat heerlijk *iets* bragt voort,
Waarop wij ons bewegen! . . . . Vrijmagtig, eeuwig God!
Die *zijn zal, is en was!* . . . . Bestierder van het lot
Der stervelingen, om het even, of een kroon
Hun schedel siert, of zwoegen moet voor karig loon
In 't drupplend lendenzweet! . . . . Verhoor, verhoor 't gebed
Van 't biddend Nederland! verhoor ô God! en redt
Het u getrouwe volk, dat om hun Vorst geschaard,
Een toonbeeld geeft van trouw, uw hemel-aanblik waard!

Duld, duld niet dat een drom, uit helsche dragt geteeld,
Met onze jammren spot en onze gronden deelt,
Noch list, met sluw bedrog, bij *afval* en *verraad*,
Den zegetoon verheff"! — Neen, red oud-Neêrlands Staat!
Bescherm zijn wettig Vorst, en 't volk dat hij regeert,
Dat volk, door hem bemind, en *Hij* door hen geëerd!
Ja rek! . . . . Wij smeeken 't u, met diep geroerde borst,
♠ Rek den levensdraad, van Neêrlands dierbren Vorst!
Stort zegen over hem, en ieder vorstenspruit,
Van 't koninklijk gezin in volle stroomen uit!
Geef aan zijn zonen kracht, die bij de legervaan,
Van 't uitgetogen heir, aan 't spits dier braven staan;
En schenk ons bij de *deugd*, en onbezoedelde *eer*,
Den *roem* van 't voorgeslacht, in *Vader WILLEM* weer!

VOORWAARTS.

Wat klinkt daar zoo voortrefflijk schoon,
Als hoog gestemden jubeltoon,
Langs *Reyen's* breede velden? . . . .
Ja, dat 's het woord vol gloed en kracht,
Dat eens, aan 't dankbaar nageslacht,
Oud-Neêrlands roem zal melden!

ô Zieldoordringend, heerlijk woord!
ô Driewerf rijk gezegend oord,
Dat zulk een klank mag hooren!
Ja, hooren met die kracht en klem,
Als waar heel 't leger ééne stem,
Die nimmer gaat verloren!

't Is 't *voorwaarts*, *voorwaarts* dat de lucht,
Weergalmen doet, de ziel en zucht,
Van *Hollands* wakkre braven,
Die, daar der Vad'ren taai geduld,
De ziel met heldenmoed vervult,
Zoo schittrend blijven staven!

ô Koning! afgebeden Vorst!
ô Laat die toon, dat woord uw borst,
De kracht en moed doen kennen,
Die heel uw legermagt bezielt,
En wat ge in trouw ontgloeid, behield,
Toen de afval voort bleef rennen!

Ja, *voorwaarts!* dat oud Hollands woord,
Heeft onzen heldendrom bekoord,
Bij 't roemrijk zegevieren;
Dat woord klonk bij de Oranjevaan
En bragt ons krijgstroféeën aan
Omkranst met eerlaurieren!

Dat woord, zoo rijk in kracht en klem,
Zij dan eenparig weer de stem,
Wanneer het aanval-teeken,
Door Koning WILLEMS Vorsten hand,
Ter redding van Oud-Nederland,
Wordt plegtig uitgesteeken!

Dan zij, in 't vreeslijk oogenblik,
Dat *voorwaarts*, aller Belgen schrik,
Waaraan zij 't volk herkennen,
Dat gruwet van *afval* en *verraad*,
Maar in het veld als leeuwen staat,
Voor die zijn regt durft schennen. (*)

2

(*) Heerlijk is die wensch bevredigd. Die schrik, deed het beruchte leger van de *Maas*, onder bevel van den nog beruchter verrader DAINÉ vlugten, op het aaurukken onzer dapperen.

Ja, *voorwaarts* helden! zij dan 't woord,
Dat de aarde met verbazing hoort,
Door *Holland* aangeheven;
En wat met *Belgie* heult of speelt,
En onverdiend ons jammren teelt,
Dóet sidderen en beven!

DROOM.

(*Een Fragment.*)

Ik zag de Belgen, die, sinds vijftien vruchtbre jaren,
Door Vader WILLEMS gunst, aan 't niet ontogen waren,
Brooddronken in 't genot van welvaart, schaars gekend,
En aan geen voorspoeds-zon, noch overvloed gewend,
Baldadig uitgespat, vermetel zamenrotten,
Met orde, regt en wet, met WILLEMS liefde spotten,
En bijten naar de hand, die nooit van geven moê,
Hun kwaad vergold met goed, in spijt der geesloê!
Ik zag dat muitend rot, door duivlen voortgedreven,
Voor de oogen van 't heelal, het schriklijst schouwspel geven
Van *ontrouw* en *verraad*, en *afval* nooit gehoord,
En wat in vuige woede aan snood gebroed bekoort;
Ik zag hen met een kroon van fijn geschubde slangen,
Aan *Theems* en *Seine's* boord een' nieuwen Vorst verlangen,
Ik zag hen, naar hun aard, met wonder vreemd bejag,
Het schijnsel van hun zon, vereeren naar den dag,

Of liever, naar den wind, die uit den helpoel waaide,
En toon gaf aan het volk, dat niets dan laster kraaide.
En eindelijk hoe de *Brit*, met grimmend dog-geblaf
Aan 't muitziek Belgisch volk, een' Britschen Koning gaf!
Ik zag, misleid door waan en speelbal van de logen,
En op hun beurt door hen, als zij door hem bedrogen,
Dien Prins verguisd, gevloekt, getrappeld op het hart
Ten prooi van 't ak'ligst wee, der folterendste smart,
In 't aangezigt gehoond door Belgische onverlaten;
Ik zag dien LEOPOLD, gesleurd langs markt en straten,
Bezwijken voor 't geweld van 't eigen Belgisch ras,
Waarvoor hij, kort geleën nog Belgisch Koning was.
Toen schoot een bliksemstraal, al slingrend uit den hoogen,
Met meer dan dubblen gloed, verlichtend trans en bogen
Waaruit een hemelstem, bij 't blaauwe vuur dat blonk,
En ratelende slag, mij in mijn ooren klonk:

« *Dit is 't regtvaardig lot van Prinsen, die vermetel*
« *Zich zetten op 't fluweel van een' geroofden zetel;*
« *En heulen met een volk, dat 's hemels gramschap waard,*
« *Dus neergebliksemd wordt, voor d' oogen van heel de*
(aard"!"

Hier zweeg de hemelstem. — 'k Zag sulfervlammen blaken,
Zelfs hoorde ik in dien gloed, bescheidenlijk het kraken
En 't knettren van gebeent! — Maar, aan een' andren kant,
Zag ik in zachten gloór het trouwe Nederland,
Geschaard om zijnen Vorst, wiens liefderijk omarmen,
Zich om zijn dierbaar volk, in weemoed scheen te ontfermen

En wees hun op zijn hart, dat om hun jammren leed, . . .
Toen klonk, rondom dien Vorst, een ongedwongen eed,
Die naar den hemel steeg en de Opperbouwheer hoorde:
« *Wat volk in gruwbre woede, ooit zijnen Koning moorde,*
« *Of van den troon verjoeg, .. wij zijn met WILLEM groot,*
« *In lief en leed verknocht, en . . . . trouw tot in den*
(dood"!
'k Ontwaakte diep geroerd, met nat beschreide wangen,
En bleef aan 't nachtgezicht, met heel mijn ziel nog hangen,
Tot 'k uitriep: « *Ja, ó God! de straf komt van uw hand! . . .*
« *Bewaar, bescherm mijn' Vorst! en in hem Nederland!*

27 Julij 1834.

HOLLANDS

ZEEMANSLIED.

Komt, het feestlied aangeheven
Telgen van een voorgeslacht,
Dat met rank gebouwde steven,
Hollands roem om de aardbol bragt,
Dat de wereld omgevaren,
Onze vlag eerbied'gen deed,
En op Zuid- en Noorderbaren,
Altijd roem- en eervol streed:
Makkers op de gloriebaan,
Heffen wij het feestlied aan!

Laat het galmen langs de stranden,
Op de ree, bij 't goifgeklots,
En bij 't ent'ren en bij 't branden,
Als we onwrikbaar als een rots
Strijden voor geschonden regten,
En voor de eer van Hollands vlag,
Als gctergde leeuwen vechten,
Waarvan de aard nooit weêrga zag:
Makkers, op het waterspoor,
Galm' dat lied den zegen voor!

Dat toch kan geen Brit ons toonen,
Wat DE RUITER eens vermogt, (*)
Wij bezitten de eerekroonen,
Waar 't heeal vergeefs om vocht!
Holland gaf PIET HEIN het leven,
't Was VAN GALENS bakermat,
CLAESSENS deed *Kastielje* beven,
Holland is op EVERTS prat!
Makkers, komt! zingt luidkeels mee!
TROMP! *was meester van de zee!*

Laat de *Kastieljaan* vrij roemen,
Op KOLUMBUS stouten geest,
Wij, wij kunnen TASMAN noemen,
Naam nog nooit gevloekt geweest;
Waar en zoo ver wimpels zwieren,
Bij den *Moor* of *Samojeed*,
Geen die ooit de zeelaurieren
Van ons voorgeslacht vergeet:
Makkers! ja der vaders leus,
Zij en blijve ook onze keus!

Wij, het kroost dier waterleeuwen,
Zijn nog niet voor de eer verkoeld,
't Loof nog waard dier wakkre zeeuwen,
Dat hun schedels heeft omwoeld;

(*) De togt op *Chattam*, in 1667.

Palembang en *Moeljes* zoomen,
Tuigen wat een volk vermag;
Dat ô Schelde! uw breede stroomen,
Siddren deed voor zijne vlag;
Makkers, hoort den donderknal,
Die VAN SPEYK vereeuwgen zal!

Komt dan broeders! lijf en leven,
Moet het zijn, voor 't Vaderland,
Voor den zeeroem prijs gegeven,
Als *Bellona's* fakkel brand!
Veilig in ons vrij geleide,
Bloeije de oude koopvaardij,
Zee'tle zich met welvaart beide
Als voorheen aan *Maas* en *Y!*
Broeders! komt! voor de eer der vlag!
Tot aan 's werelds jongsten dag!

Voor de beminnaars der toonkunst, is dit stukje op muziek gesteld door den Heere DENX, ook afzonderlijk te bekomen, (ten voordeele van het op te rigtene monument voor VAN SPEYK, te *Amsterdam*,) bij alle muzijkhandelaren in het Rijk en uitgegeven bij de Heeren STUERWALD & Co, Steendrukkers te *Dordrecht*.

LIED

VAN DE SCHUTTERS VAN DEN EERSTEN BAN MOBIELE

NOORDHOLLANDSCHE SCHUTTERIJ.

WIJS: *Wien Neêrlands bloed enz.*

Wie kent het volk van Nederland,
Het kroost van *Bato* niet?
Dat volk, dat, wordt het aangerand,
Manmoedig weêrstand biedt;
Het oog vertrouwend opwaarts slaat,
Gerust op hooger hand,
En *akker, erf* en *ploeg* verlaat,
Voor 't lieve Vaderland!

Zoo doen ook wij, nu vuig verraad,
Geweld en munitiej,
Den klaauw aan 's Koningszetel slaat,
En *Nassau's* heerschappij!
Zoo doen ook wij en treden toe,
Verlaten ons bedrijf,
En schieten blij en wel te moê,
Den krijgsmansrok aan 't lijf!

Wij staan onwrikbaar als een rots,
Schoon min gewend aan 't land,
Dan aan het schuimend golfgeklots,
Dat op onze oevers brandt!
Wij, zonen van het Noorder strand,
Verlaten d' oceaan!
En zullen ook op 't vaste land,
Als wakkre mannen staan.

De *Koning*, is ons heilig woord,
Zoo dier, als 't *Vaderland*,
En wee hem! die hun rust verstoort,
Of die hun strikken spant, ...
Wij vreezen afval, noch geweld,
Noch wat de muitzucht kan,
Maar toonen, eens in dienst gesteld,
De kracht van *d' eersten ban!*

Wij sluiten ons eendragtig aan,
En uit besef van pligt,
Wordt vrolijk onze dienst gedaan,
En even trouw verrigt;
Wij weten, dat gehoorzaamheid,
Wat uur de trom ook slaat,
De kern is, van de dienstbaarheid,
En 't bolwerk van den Staat.

Wij staren op den heldenstoet,
Die ons is voorgegaan,
En volgen, 't hart vol heldenmoed,
Op d' ingeslagen baan; . . . .
De Leeuw heeft niet vergeefs gebruld,
Geschud den fieren kop!
Komt mannen! onzen pligt vervuld,
De Koning roept ons op!

Laat woelen dan het zwartst verraad,
Vereend met muiterij!
Wij houden Hollands ouden Staat,
Van die gedrochten vrij!
Wij zijn met lijf en ziel verpand,
Aan Vader WILLEMS eer!
En dragen *voor het Vaderland*,
Het blinkend krijgsgeweer!

Januarij 1851.

TOESPRAAK

AAN DE

HEEREN RUSTBEWAARDERS DER STAD *LEIDEN*,

in 1830.

Bewakers van den grond, zoo heilig in mijn oogen!

Bewaarders van de rust, in Neêrlands oud *Atheen*!

Door wie mijn Vaderland weêr mag op zonen bogen,

Wier hart klopt voor hun stad en voôr *Oranje* alleen!

Voelt gij, wanneer uw arm, voor uwe stad gewapend,

In 't uur van middernacht, het zwanger vuurroer draagt,
En alles om u heen, op u vertrouwend, slapend,

Geen vreemde hulp behoeft, of andren angstig vraagt:
Voelt gij dan in dat uur, bij 't helder stargeflonker,

Dat lisp'lend windje niet, dat naauw bemerkbaar zweeft,
Dat suizend langs u schuift, in 't hart verheffend donker,

Daar 't schijnt, als of een schim, naast u beweegt en
(leeft? . . . .

Ja, braven! dat 's de geest der afgestorven vad'ren!

Dat 's de edle VAN DER WERFF, die dan weêr met u

Die weêr zijn kroost herkent, met 't oude bloed in de ad'ren,
(waakt,

En juicht om de ed'le trouw, die in uw' ijver blaakt!

Ja, mannen! dat 's de geest dier afgestorven helden,
Die, aan hunn' eed getrouw, *Oranje* en hunne stad,
In *Leidens* veege vest, zich fier ten bolwerk stelden,
Voor *Nassaus* huis en stam, en hunne bakermat!
Zij blijven op uw doel, in zielsverrukking staren,
Verheugd dat nog hun moed, bij hunne zonen woont,
En wijzen op de kroon, die schittert op hun haren,
En eens uw *burgertrouw* ook naar verdienste loont!
♠ Blijft hun aandacht waard, regtschapen *Leidenaren!*
Heel Neêrland ziet uw trouw, in 't hart getroffen aan,
Ja, eenmaal zal uw deugd, in 's lands historie blaren,
Een God voorspelt het mij! . . . met gouden lettren staan!

December 1830.

LIED

VOOR DE HEEREN

VRIJWILLIGE RUSTBEWAARDERS DER STAD LEIDEN.

(WIJS: *Auf, auf ihr Bruder
und seydt stark.*

SCHUBART.

Komt, mannen! komt de rust bewaard,
In *Leidens* grijzen wal!
De wakkre jeugd trok uit ten strijd,
Onze arm zij dan der stad gewijd,
Beroemd door 't groot heelal!

Elk *Leidenaar*, zijn afkomst waard,
En 't heilig voorgeslacht!
Waakt thans met geestdrift voor zijn stad,
Op zoo veel kunst en luister prat,
Zoo wel bij dag als nacht!

Ja, ja, wij zijn getroost in 't leed,
Hoe zwaar de taak ook zij,
Beschermen *vlyt* en *nijverheid*,
En waken voor de *veiligheid*
Van *Leidens* burgerij!

Wij zijn der vad'ren woord getrouw,
Bij ieder wensch en beê!
En roepen 't, ongeveinsd en luid,
Wij komen voor *Oranje* uit
En sturen *regt door zee!* (*)

Ja, *regt door zee*, was de oude spreuk,
Der Vad'ren rondheid waard,
Komt, toonen we ons in *Leidens* wal,
Zoo 't is en immer blijven zal,
Niet van hun bloed ontaard!

Komt, moedig orde en wet bewaard!
Op ons rust *Leidens* lot;
De vuige muiltzucht woelt en rooft,
Maar stoot op *Leiden* 't schendig hoofd,
Want . . . . ja, met ons waakt *God!*

(*) SPREUK, gegraveerd op het herkenningstecken der rustbewaarders, bestaande in: eene looden medaille, waarop een schip met volle zeilen en waaronder staat: *Regt door Zee*, en aan de keerzijde de *Hollandsche Leeuw*, met den bundel pijlen, hangende aan een Oranje zijden lint op den borst.

LIED

OP

J. C. J. VAN SPEYK.

Wie heeft den hoogsten roem behaald? *van Speyk.*
Dien roem met zijnen dood betaald? *van Speyk.*

Wie toonde wat een held vermag,
Die waakt voor de eer van Hollands vlag?
Van Speyk! van Speyk! van Speyk!

Wie sloeg den *Belg* een diepe wond? *van Speyk.*
Wiens naam klinkt alle zeeën rond? *van Speyk.*

Wie is, waar heel Euroop op staart,
De held, de kroon der helden waard?
Van Speyk! van Speyk! van Speyk!

Wie hield zijn' wimpel fier in top? *van Speyk.*
Wie vloog met vriend en vijand op? *van Speyk.*

Wie barstte, in minder dan een zucht,
Ten schrik der Belgen in de lucht?
Van Speyk! van Speyk! van Speyk!

Wie vond in 't vuur den heldendood? *van Speyk.*

Wie noemen we onuitsprekelijk groot? *van Speyk.*

Wie zal in 's lands historieblaân,

Met onuitwischbre letters staan?

Van Speyk! van Speyk! van Speyk!

Wie was voor ons de beste tolk? *van Speyk.*

Wie vond in ons een dankbaar volk? *van Speyk.*

Wie heeft aan 't trouwloos rot getoond,

Dat *ware moed* bij de onzen woont?

Van Speyk! van Speyk! van Speyk!

Rust zacht, ó aangebeden held! *van Speyk.*

Alom wordt steeds uw lof vermeld! *van Speyk.*

Aan Amstels fiere stedemaagd;

Heeft uwe *trouw* en *moed* behaagd,

Van Speyk! van Speyk! van Speyk!

OP HET AFBEELDSEL

VAN DEN

INFANTERIE-GENERAAL BARON CHASSÉ.

De schrik van 't muitend schuim der afgevallen Belgen,
Der braven roem en eer en Hollands liefde en lust,
Wiens naam geen tijdstroom ooit van eeuwen zal verzwelgen,
Maar leeft, zoolang de Leeuw in Hollands tuining rust!
Handhaver van den eed, aan zijnen Vorst gezworen,
Die de eer van Hollands vlag op *Antwerps* breede ree,
In vollen luister zet, als deed zich TROMP weer hooren,
Is Hollands dierbre held! de generaal CHASSÉ!
Leef, leef ô grijze held! met jeugdig vuur in de ad'ren,
En toover voor ons weêr, de dagen onzer vaders,
Toen *moed* en *eerlijkheid*, van ieder fort of ree,
Uit monden van metaal, den vijand siddren dee!

AAN MIJNEN NEEF

LAMBERTUS JOSEPHUS VAN DALSUM,

VRIJWILLIG NOORDHOLLANDSCHE JAGER.

NA ZIJNE VERWONDING, DOOR EEN' KOGEL IN DEN LINKERARM,

TE BAUTERSUM, BIJ LEUVEN.

Aan eed en *pligt* getrouw, in 't strijden voor 's lands eer,
Doorboorde 't gonzend lood, der Belgische musketten,

U de opgeheven arm, toen gij met uw geweer,
Te *Bautersum* 't geweld, dorst paal en perken zetten.

Die wond, is 't dierbaar pand, dat van uw' moed getuigt,
Zij tuigt van 't *Hollandsch* bloed, waaruit gij zijt gesproten,

En dat voor 't *Belgisch* rot, geen *Nederlander* buigt,
Maar trouw blijft aan 't verbond, voor land en Vorst ge-

Noord-Holland, 't Vaderland, zal dankbaar voor uw'
(sloten!
(moed,
En uw bewezen trouw, den veldtogt nooit vergeten,

Die rijk aan roem en eer, bezegeld met uw bloed,
't Verbaasd *Europa* dwong, weêr *Holland* groot te heeten!

En zou mijn hand nu de eeuwig groenende eerlaurier,
Voor *Hasselt*, *Bautersum* en *Leuvens* muur bevochten,
Niet slingren om uw kruin, met oud *Bataafsche* zwier,
Door *Vaderlandsch* gevoel, u tot een' krans gevlochten?

Ja! gij, gij zult, hoe zwak mijn citertoon ook zij,
Hoe luttel ook mijn zang, beantwoordt aan uw glorie,
Min letten op de kunst, min op mijn poezij!

Dan op het kloppend hart, dat juicht in uw victorie!

Ja, warm heeft dat hart, u van den eersten dag,
Gevolgd op uwēn togt, door kreupelbosch en krogten,
En vijf paar dagen mee, in vuur en sabelslag,
Bij 't al vernielend schroot, aan uwe zij gevochten!

Verbeelding maalde mij, u, strjënd voor 's lands regt,
Gelijk een jonge leeuw, die de onbeproefde krachten,
Ontwikkelt in 't gevaar en reeds in 't eerst gevecht,
Toont, wat het leeuwenteelt mag van zijn' moed verwachten!

Dan boog 'k in 't nachtelijk uur, mijn kniën voor *Hem*
Die over *Neêrland* waakt, sinds de allervroegste dagen,
En vaak heeft dan mijn hart, dat klopt voor *Hollands* eer,
U, met mijn *Vaderland*, aan de *Almagt* opgedragen!

Gij hebt die schuts u waard getoond, en in den strijd
Is 't bang *gevaar*, voor de *eer*, bij uwe wond geweken,
En, zoo *Noord-Holland* eens, zijn jagers de eerzuil
Dan zal met luider stem, de faam daarvan u spreken.

Maar, wat halen eerezuilen,
Naalden van het schoonst granaat,
Waarin, voor de volgende eeuwen,
Onze naam gebeiteld staat?
Wat toch zeggen eereteek'nen,
Wat *Golconda's* paarlenschat,
Wat emaille en diamanten,
Rijk in smijdig goud gevat?
Neen, al wat de tijd kan sloopen,
Of de gouddorst rooven kan,
Haalt niet, bij het zelfbewustzijn,
'k Heb mijn pligt gedaan als man!
'k Heb voor 't Vaderland gestreden,
Tuig dit, wie getuigen kan,
En . . . . schoon alle tongen zwegen,
'k *Draag er fier de teeknen van!*
o Laat dit in later dagen,
Wat ook opkoom' of verdwijn'
Als regtschappen *Nederlander!*
Steeds uw *kroon* en *lauwer* zijn!

20 Augustus 1850.

IN EENE DECORATIE

TE AMSTERDAM,

den 19 September 1831.

Den nooit vergeetbren held, vervaard voor vuur noch degen,
Die *Hasselt*, *Bautersum*, en *Leuven* overwon,
Ruischt onze hulde en dank aan twee rivieren tegen,
Als *Hollands* dierbren Prins en *Nassau's* heldenzon.

IN EEN TOEPASSELIJK SCHILDERSTUK

TE LEIDEN,

den 23 September 1831.

Pallas kroont in 't sleutel-wapen, naast het schild van
('t *Leidsch Atheen*,
Hollands lust en roem te gader, in *Leidens* jonglingschap
(met een!
Vlecht hen kransen en laurieren, Maagden! strooit hun
(frisch gebloemt,
Wis hij huldigt *moed* en *trouwe*, wie de *Leidsche* jagers
(noemt!
